

FRÅGOR OM IRAKPOLITIKEN TILL PARTIERNAS INFÖR VALET 2010

SVAR FRÅN SOCIALDEMOKRATERNA

Fråga 1

Kan ditt parti stödja kravet att FN åter ska tillsätta en speciell rapportör för Irak. (I samband med angreppet på Irak 2003 drogs tjänsten in.)

Efter attentatet mot FN:s Bagdadkontor i augusti 2003 där specielle sändebudet Sergio Vieira de Mello mördades minskade generalsekreteraren närvaron i Irak till ett minimum tills säkerheten kunde garanteras. FN behöver en stark närvaro i Irak. Vi stödjer FN:s nuvarande Special Representative för Irak, den holländske diplomaten Ad Melkert, som utsågs den 8 juli 2009. Vid sidan av Melkert finns även svenskan Christine McNab som har generalsekreterarens uppdrag för bistånd och humanitärt bistånd. UNAMIs verksamhet är viktig, inte minst för att bevaka situationen för de mänskliga rättigheterna.

Fråga 2

Kan ditt parti stödja kravet på svenskt stöd för en oberoende, internationell undersökning av situationen i fångelser och fångläger i Irak, fångars situation, tortyr, avrättningar efter skenrättegångar och utomrättsliga avrättningar?

Självklart måste missförhållanden, allvarliga övergrepp och kränkningar av de mänskliga rättigheterna undersökas och rättas till var än de sker i världen. Ansvar för detta ligger naturligtvis också på regeringen i Irak. Sverige är en av de största finansörerna av FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, OHCHR.

Fråga 3

Kan ditt parti stödja kravet på svenskt stöd för en oberoende och internationell undersökning om de eventuella sambanden mellan USA:s användande av uranvapen och vit fosfor i Irak och den starkt ökande frekvensen av svåra missbildningar hos barn och cancersjukdomar?

Det är viktigt att klarlägga samband mellan ökade frekvenser av sjukdomar, missbildningar med mera som kan orsakas av vapen som används i krig.

Fråga 4

Anser ditt parti att krigsförbrytelser ska påtalas och leda till åtal och de ansvariga stå till svars även när det gäller USA och dess presidenter? Anser ditt parti att folkrätten måste upprätthållas även i Irak?

Vi anser att det amerikansk-brittiska anfallet på Irak 2003 stred mot folkrätten – grunden för allt internationellt umgänge. Övergreppet blir inte mindre allvarligt trots att den avskryvade diktatorn Saddam Husseins avlägsnande från makten självfallet måste betraktas som en stor vinning.

Självklart måste de som begår rättsövergrepp, kränkningar av de mänskliga rättigheterna eller brott mot internationell rätt ställas till svars.

Situationen i Irak är mycket allvarlig. Det internationella samfundet måste hjälpa Irak att bryta våldsspiralen och få till stånd en positiv utveckling. Det finns ett stort behov av mer civilt stöd och resurser till återuppbyggnaden. Samtidigt har irakierna nu ett historiskt tillfälle att upprätta ett fritt, demokratiskt och sammanhållet Irak. Det internationella samfundets ansträngningar att stödja framväxten av demokratiska strukturer i Irak måste fortsätta.

I det arbetet bör Sverige bidra inom de områden där vi har särskilt goda förutsättningar. Antalet svenska medborgare är stort i landet främst i Irakiska Kurdistan. Sverige borde aktivt utveckla sina naturliga kontakter i regionen.

Fråga 5

I två stora försäljningsrundor har irakiska oljefält bjudits ut. De stora bolagen som fick lämna Irak när oljan nationaliserades klart på 70-talet, är nu tillbaka tillsammans med såväl statliga som privata bolag från andra nationer. Anser ditt parti att de olje-och gaskontrakt i form av mycket långsiktiga servicekontrakt på 20-25 år är legala enligt gällande irakiska lagar?

Hur länder med råvarutillgångar vill använda dem eller hur de ska utvinnas är upp till demokratiskt valda företrädare att hantera i enlighet med såväl landets lagar som internationell rätt.

Fråga 6

Ska Sverige tillåta vapenexport till länder i krig? Kommer ni att leverera nya, restriktiva regler för vapenexporten och se till att de efterlevs?

Vi socialdemokrater ser flera brister i den nuvarande krigsmaterielexportlagstiftningen. Den tidigare socialdemokratiska regeringen påbörjade ett arbete kring en ny lagstiftning. Det är angeläget att regeringen kommer till riksdagen med ett lagförslag som ligger i fas med utvecklingen på området och som är koherent i enlighet med politiken för hållbar global utveckling (PGU).

All handel med vapen och krigsmateriel ska kontrolleras genom strikta regler. Sverige ska vara en föregångare genom sin lagstiftning om svensk export och import av vapen och krigsmateriel. Vi har tillsammans med V och MP lämnat ett tydligt besked om att en ny utredning om svensk vapenexport ska tillsättas om vi vinner valet.

Fråga 7

Anser ditt parti att "ingen inre väpnad konflikt pågår i Irak"? När får Sverige en rättssäker asylprocess?

Det rödgröna samarbetet under förra mandatperioden ledde till reformer som stärkte rättssäkerheten i den svenska asylprocessen genom en ny utlänningslag och en ny rättsordning med domstolsprövning för asylärenden. Trots dessa förbättringar finns fortfarande utmaningar och problem som måste åtgärdas. Därför behöver utlänningslagen ses över, exempelvis när det gäller begreppet inre väpnad konflikt.

Fråga 8

Anser ditt parti att det irakiska folket liksom det norska under andra världskriget och andra folk, har en legitim rätt att göra motstånd mot ockupationen?

Irak är idag inte ockuperat.